

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/324/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212976
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912212976.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 29.10.2014 č. k. 9C/193/2012-14, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a** .

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením uložil žalobcovi povinnosť v lehote 10 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vo výške 66,- Eur s odkazom na položku č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ako prílohy Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti uzneseniu okresného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a ods. 1 O. s. p., spoplatňovanie fiktívneho návrhu preto označil za bezpredmetné. Podanie, ktoré súd posúdil ako námietku zaujatosti a podrobil ju spoplatneniu neobsahuje obligatórne náležitosti predpísané ustanovením § 15a ods. 3 O. s. p. pre námietku zaujatosti. Uviedol, že v úvode žaloby poukázal na skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný súd vo veci konať nemôže, pretože sudcovia sú vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania vylúčení z prejednávania a rozhodovania. Súd má preto postupovať zákonným spôsobom podľa § 12 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 12 ods. 3 O. s. p. a požiadať príslušný krajský súd o prikázanie veci na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale o nutnosť prikázania veci. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. O rovnakej otázke rozhodol Najvyšší súd SR vo viacerých svojich rozhodnutiach, pričom poukázal na spisové značky, ktorými preukazoval svoje tvrdenie. Tvrdil, že v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. nie je možné zistiť osobu poplatníka v prípade vznesenia námietky zaujatosti, a preto nemožno v takomto prípade ukladať podľa zákona č. 71/1992 Zb. zaplatenie súdneho poplatku. Okrem toho tiež poukazoval na to, že záver vyslovený v rozhodnutí ústavného súdu II. ÚS 124/2011 je prekonaný neskorším názorom tohto súdu Pl.US 109/2011 zo dňa 11. 07. 2012, v ktorom sa výslovne rozlišujú pojmy „konanie o návrhu“ a „návrh“. Bol toho názoru, že námietka zaujatosti sa svojou podstatou nelíši od námietky proti exekúcii, ktorá bola rozoberaná práve v tomto rozhodnutí. Pokiaľ by aj súd mal za to, že je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a Zákona o súdnych poplatkoch, tvrdí, že žalobcovi nemožno uložiť povinnosť zaplatiť súdne poplatky, pretože konanie je podľa § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch od poplatkov oslobodené. Na základe svojej argumentácie žalobca navrhuje, aby konajúci súd prerušil konanie a predložil návrh

na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. s článkami 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na základe uvedených argumentov sa žalobca domáhal zrušenia uznesenia okresného súdu bez náhrady.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolanie v medziach daných jeho rozsahom a dôvodmi podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa predovšetkým ako s prvoradou otázku vysporiadal s návrhom žalobcu na prerušenie konania v zmysle postupu podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p.

Žalobca navrhoval, aby konajúci súd prerušil konanie a predložil návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. s článkami 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd v danej právnej veci nepovažuje za nutné postupovať v zmysle ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p., a to z dôvodu, že z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že súd takto postupuje, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tomto prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Odvolací súd žiadny takýto rozpor položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezistil a na dôvazok poukazuje na závery obsiahnuté v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 124/2011 - 13 zo dňa 30. 03. 2011, takže sa domnieva, že túto otázku Ústavný súd SR už zodpovedal. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. zamietol.

K prvej odvolacej námietke žalobcu, že nepodal námietku zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O. s. p. a spolpatňovanie fiktívneho návrhu je bezpredmetné, odvolací súd poukazuje na skutočnosti uvádzané žalobcom v návrhu na začatie konania, kde tvrdí, že súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení z prejednávania veci pre ich pomer k veci a k účastníkom konania. Žiadal preto v zmysle ustanovenia § 12 O. s. p. prikázať vec inému súdu. Z uvedeného je teda bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že žalobca namietal zaujatosť všetkých sudcov okresného súdu a práve z tohto dôvodu žiadal o využitie inštitútu nutnej delegácie podľa § 12 O. s. p. Tomuto záveru svedčí aj rozhodnutie Ústavného súdu SR (II. ÚS 331/09).

Ďalej v odvolaní žalobca napáda nesprávnosť vyrubenia súdneho poplatku z dôvodu, že konanie je podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch od poplatkovej povinnosti oslobodené.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení do 30. 09. 2012 (žalobný návrh bol súdu doručený dňa 27. 09. 2012) je od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa položky I/17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k Zákonu o súdnych poplatkoch, je súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania 66,- Eur.

Ustanovenie § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch upravuje, v ktorých veciach je oslobodené súdne konanie od poplatku (ide o tzv. vecné oslobodenie) a v druhom odseku predmetného ustanovenia je upravené, kto je oslobodený od poplatku (ide o tzv. osobné oslobodenie).

Od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Táto skutočnosť neznamena, že žalobca je zároveň oslobodený aj od súdnych poplatkov vyrubovaných za úkony súdu. Vyplýva to aj z ustanovenia § 4 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého ustanovenia sa oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcie. Skutočnosť, že konanie (o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím) je (alebo bolo) od súdnych poplatkov vecne oslobodené, nemá však vplyv na zákonnú povinnosť žalobcu zaplatiť súdny poplatok za vznesenú

námietku zaujatosti. S takýmto právnym názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení II. ÚS 124/2011 - 13 zo dňa 30. 03. 2011, keď vyslovil, že vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O. s. p.

V podanom odvolaní žalobca poukazoval na to, že závery uvedené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení II. ÚS 124/2011 - 13 zo dňa 30. 03. 2011 sú prekonané rozhodnutím tohto súdu pod sp. zn. Pl.ÚS.109/2011 zo dňa 11. 07. 2012. S týmto názorom žalobcu sa však krajský súd nestotožňuje. Predmetné rozhodnutie ústavného súdu, na ktoré žalobca poukazuje, sa týkalo položky č. 13 písm. b/ v časti I Prílohy - poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorá je už zrušená a ktorá mala nasledovné znenie: „za konanie súdu o námietkach proti exekúcii vykonávanej podľa zákona Národnej rady SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov 6 % z vymáhaného nároku, najmenej 66,- Eur, najviac 16.596,50 Eur“. Išlo teda o platenie súdneho poplatku za konanie o námietkach proti exekúcii. Námietky proti exekúcii podľa § 50 Exekučného poriadku však nemožno stotožňovať s námietkami podľa § 14 O. s. p. Námietky proti exekúcii sú totiž procesným prostriedkom obrany povinného pri uskutočňovaní exekúcie, pričom účelom ustanovenia § 14 O. s. p. je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Námietka zaujatosti podľa § 14 O. s. p. má teda úplne iný procesný význam. Názor žalobcu, že uvedené námietky sa v podstate nelíšia, nie je preto správny.

V súvislosti s položkou č. 13 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorá bola zrušená a ktorá bola v prílohe Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, ústavný súd v rozhodnutí Pl.ÚS 109/2011 - 48 zaujal záver, že napadnutá položka neustanovuje osobu poplatníka a jeho určenie ponechávala súdom. Okrem toho poukázal na to, že až prostredníctvom námietok sa povinný môže prvýkrát vyjadriť k návrhu na vykonanie exekúcie, preto sú jediným prostriedkom, ktorý má povinný na účel ochrany svojich práv v exekučnom konaní. Vzhľadom na to, že ide o procesnú obranu povinného v exekučnom konaní, nemôže byť možnosť účastníka exekučného konania vyjadriť sa k jeho predmetu podmienená zaplatením súdneho poplatku a v prípade nezaplatenia sankcionovaná. V tomto je podstata daného rozhodnutia ústavného súdu.

V položke č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. je uvedené, že súdny poplatok sa vyberá za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania. V rámci procesného postupu súdu v občianskom súdnom konaní tak môže vzniesť námietku zaujatosti tak žalobca, ako aj žalovaný. Osoba poplatníka v tejto položke je dostatočne jasne identifikovaná, ako aj to, o aký procesný úkon účastníka v rámci prebiehajúceho súdneho konania ide. Akonáhle je v konaní účastníkom vznesená námietka zaujatosti, musí sa ňou súd zaoberať a posúdiť či je dôvodná, a to bez ohľadu na to, či bol súdny poplatok zaplatený. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok z námietky zaujatosti má však protiváhu v ustanovení § 11 ods. 1 vety druhej zákona č. 71/1992 Zb., podľa ktorej poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti sa vráti, ak bola námietka zaujatosti uplatnená odôvodnene. Poplatkovej povinnosti teda podliehajú len neodôvodnené vznesené námietky zaujatosti, čo má zabrániť tomu, aby sa v súdnom konaní neopakovalo viacnásobné podávanie neodôvodnených námietok zaujatosti, ktoré jednak predlžujú, ale aj sťažujú postup súdu v konaní.

Aj z vyššie uvedeného vyplýva, že námietky podľa § 50 Exekučného poriadku a § 14 O. s. p. sa podstatne líšili nielen čo do ich právneho významu, ale aj z hľadiska právnych dôsledkov v prípade nezaplatenia poplatkovej povinnosti (v čase platnosti položky č. 13 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov). Aj krajský súd je preto názoru, že závery rozhodnutia ústavného súdu Pl.ÚS 109/2011 neovplyvňujú doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov pri rozhodovaní o vyrubovaní súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti, a to ani bodom 61 uvedeného rozhodnutia, lebo položka č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovuje osobu poplatníka dostatočne určito a v súlade s § 5 ods. 1 písm. g/ Zákona č. 71/1992 Zb. (pri ktorom je odkaz na O. s. p.), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu (§ 14 O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd považuje rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým bola uložená žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti, za vecne správne a preto ho s poukazom na § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.
Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.